

ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ

Приредио Радиса Милетић

По наговору Русије, кнез Милош укине устав а затим Русија и Турска године 1839. израде Србији нови, такозвани Турски Устав, који се није допадао народу. Сад се појаве и лачни уставборци те кнез Милош уморан од свега оде из Србије а владу остави свом старијем сину Милану.

Али нови кнез Милан Обреновић, беше тада на смрт болестан, те он умре за три недеље дана и незнајући да је постао владалац Србије. Њега замени на српском престолу, млађи му брат Михајло Обреновић, који пренесе српску престоницу из Крагујевца у Београд и поче изнова да преобраћа Србију у праву европску државу. Он подизаше цркве и школе, поправи судове, издаде боље законе и уреди чиновништво. Али овај благословени рад Михајлов није се свидео неким властољубцима старог кова, које предводише Тома Вучић Перишић. А кад кнез Михајло у Србију уведе баш праву владу и постави своје министер, онда Вучићевћи дигну буну, те кнез Михајло поднесе оставку и оде своме оцу у Беч. Када је кнез Михајло отишао, састане се Народна скупштина, која изабере за српскога кнеза Карађорђевог сина Александра Карађорђевића, јер оснивалац те лозе беше само "врховни вожд". Под кнезом Александром Карађорђевићем, Србија не учини неки већи помак, јер он беше човек мекан и поводљив, те није умео да заузда самовољу чиновника, коју у овоме добру починише грдна зла по Србији, а кнез Александар им у свему попушташе. За владе Александрове догоди се међу

угарским Србима знатан догађај а то беше: Мађарска Буна.

Мађарска буна је почела 1848. године а завршила се следеће године. Тада Мађари беху наумили да се одцепе од аустријског царства и да направе поново своју мађарску државу. Они позову у помоћ Србе и Хрвате, али пошто су дотле Мађари веома ружно поступали са Србима и Хрватима и наметали им свој мађарски језик, Срби и Хрвати се не хтедоше одазвати овом позиву, него сви пристану уз аустријског цара, али у исто време истакну и давнашње жеље своје и захтеве народне, тражећи да им се испуне. Цар свечано обећа да ће да испуни све жеље Срба и Хрват, те сад Хрвати изабери за свога вођу Бана Јосифа Јелачића, а Срби за свог вођу војводу Стевана Шупљинца, а Јосифа Рајачића прогласе за патријарха српскога. Нови цар Фрањо Јосиф Први, свечаном повељом од 15. децембра 1848. године, потврди овај српски избор војводе и патријарха и обнови старо војводско и патријаршијско достојанство. Тако Срби после неких 140 година, опет добише своје народне старешине и световну српску власт. Под својим јуначким

војсковођама, од којих је био најглавнији Ђорђе Стратимировић, Срби се јуначки борише и с почетка победише у многим бојевима Мађаре. Тада Србима помагашу и Срби из Србије и новцем и крвљу а у српском табору беше и кнез Михајло. А кад Мађари почеше немилнице клати српску нејач и палити српска села и градове, онда кнез Александар посла још 10.000 војске браћи у помоћ, а ту војску војвода Стеван Книћанин. Сад Срби почеше односити победу за победом а најславнија победа им беше на Сентомашу у Бачкој, где Срби неколико пута страшно разбише Мађаре те се Сентомаш зато прозва Србобран. Но царска војска слабо помагаше Србе па им најзад отказа сваку помоћ те сад Мађари почеше потискивати Србе. А кад Мађари потиснуше и царску војску и упутише се на Беч, онда Русија притече у помоћ Аустрији, те Мађари најзад буду покорени, па године 1849. на Вилагошу положи оружје Русима. Кад Руси покорише Мађаре, цар Фрањо Јосиф, године 1849. "Царским Патентом" установи за Србе посебно војводство Србију, које обухвати: Срем, Барању, Бачку и

Банат. Али у том српском војводству готово ништа није било по српски, јер у свему се служило немачким језиком а заповедаху царски људ - несрби. А већ године 1860. Српско Војводство, по жељи Мађара би и пои мену укинуто и раздвојено међу Мађарима и Хрватима. Тако се заврши овај велики покрет угарских Срба, који Србима не донесе никакве користи, него их још љуће завади са Мађарима.

А године 1867. Мађари се погоде са Немцима, те они међу собом поделе на пола сву власт, те тако постаде Аустро-Угарска, која имаше заједничку војску и заједничког владоца. У исто доба Мађари се погоде и са Хрватима, те ови добију полусамосталну краљевину која обухваташе Хрватску, Славонију и Срем и назва се троједна краљевина. А године 1867. Триједнички сабор у Загребу, призна потпуну равноправност Срба са Хрватима и то исто учини и Угарски сабор за угарске Србе. Године 1868. цар Фрањо Јосиф, нарочитом повељом потврди Српску Народну Самоуправу, али само за црквене и школске послове, а та повеља се зове: Царски Решкрипт. Тако Српска Народна Самоуправа,

заснована на српским привилегијама, би скучена само на цркву и школу а политичке власти српске сасвим нестале. Но Срби се још уздаше у војничку крајину која се још самостално одржала у Троједници. Али године 1873. и крајина буде укинута те се споји са Троједном Краљевином, а од јуначких Срба граничара остаде још само славна успомена и небројене хиљаде-непобужаних српских гробова.

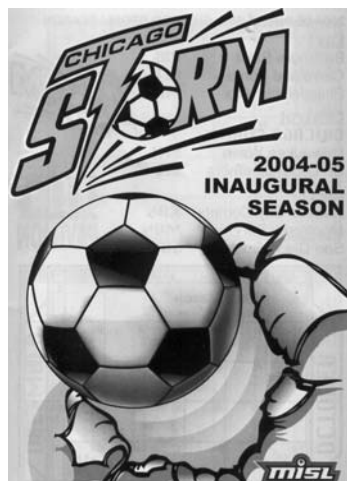
У следећем броју:
Слободна Србија
(други део)

JELA PO NARUDŽBINI

Visok kvalitet i dugogodišnje iskustvo, garancija su našeg poverenja i vašeg zadovoljstva.

773.399.0445

Chicago Storms Professional Indoor Soccer

Raspored utakmica za januar i februar

Utakmice se igraju u UIC Pavilionu

525 S. Racine

Chicago

Rezervacije ulaznica na telefon:

312. 226.4625

Polja obeležena crnom tačkom predstavljaju utakmice na domaćem terenu.

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

East
Baltimore Blast BAL
Cleveland Force CLE
Philadelphia Kixx PHI

Central
CHICAGO STORM
Milwaukee Wave MIL
St. Louis Steamers STL

West
Kansas City Comets KAN
Monterrey Fury MON
San Diego Sockers SAN